

Šifra predmeta: HAH438	Naziv predmeta: Hemija životne sredine				
Ciklus: PRVI	Godina: ČETVRTA	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 4		
Status: OBAVEZNI		Ukupan broj sati: 60 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 30 Vježbe: 30			
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet [u ovu rubriku ne unositi imena. Ostaviti formulaciju kako je naznačena u ovoj rubrici]				
Preduslov za upis:	-				
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa osnovnim elementima životne sredine i sticanje znanja o integralnoj zaštiti, kontroli, obnavljanju i očuvanju integriteta i kvaliteta životne sredine. Osposobljavanje studenata za uzorkovanje medija zraka i voda te analiza odabranih parametara kvalitete voda i zraka.				
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmlicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Uvod, okoliš, zagađenje, transport polutanata Ciklusi materije i energije, ciklusi pojedinih elemenata. Atmosfera, sastav i osobine, temperaturni profil i inverzija Čvrste čestice u atmosferi, veličina i distribucija. Spojevi sumpora u atmosferi, fotohemijska oksidacija Spojevi nitrogena u atmosferi Fotohemski smog, ozon u atmosferi. Standardne metode uzorkovanja, standardi kvaliteta zraka Voda. Fizičko-hemijske osobine, hidrološki ciklus vode. Fizičke, hemijske i biološke osobine voda Parametri kvaliteta vode za piće Parametri kvaliteta otpadnih voda Gradske otpadne vode, biološki tretman. Metode obrade industrijskih otpadnih voda Standardne metode uzorkovanja voda, standardi kvaliteta voda (za piće i otpadnih voda).				
Ishodi učenja:	Znanje: Razumijevanje kriterija i faktora procesa i sistema zaštite životne sredine kroz usvajanje zakonitosti i određenih aspekata životne sredine. Student će moći da tumači dinamičke ali i neke kompleksne procese u životnoj sredini. Vještine: Student će biti osposobljen da izvrši pravilno uzorkovanje zraka i voda te da izvrši analizu odabranih parametara kvaliteta voda i zraka kao i da tumači dobijene				

	<p>rezultate.</p> <p>Kompetencije: Student će biti sposoban za svestrano sagledavanje životne sredine, razumjevanje uticaja na stanje i promjene ekosistema, kao i da izvrši odgovarajuće metode analize zraka i voda.</p>																								
Metode izvođenja nastave:	<p>Metod usmenog izlaganja Metod istraživanja Metod praktičnog rada</p>																								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Provjera znanja i kriterij</th> </tr> <tr> <th>Kriterij</th> <th>Poeni/bodovi</th> <th>Uslov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Pohađanje nastave</td> <td>5</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>2. Aktivnost na nastavi*</td> <td>15</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>3. Test tokom kursa</td> <td>40</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit</td> <td>40</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>U k u p n o</td> <td>100</td> <td>55</td> </tr> </tbody> </table>	Provjera znanja i kriterij			Kriterij	Poeni/bodovi	Uslov	1. Pohađanje nastave	5	3	2. Aktivnost na nastavi*	15	8	3. Test tokom kursa	40	22	4. Završni ispit	40	22	U k u p n o	100	55			
Provjera znanja i kriterij																									
Kriterij	Poeni/bodovi	Uslov																							
1. Pohađanje nastave	5	3																							
2. Aktivnost na nastavi*	15	8																							
3. Test tokom kursa	40	22																							
4. Završni ispit	40	22																							
U k u p n o	100	55																							
Metode provjere znanja sa strukturonm ocjene¹:	<p>* Aktivnost na nastavi se bodoje kroz angažman studenata na vježbama.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Bodovni kriterij i ocjenjivanje</th> </tr> <tr> <th>Osvojeni broj bodova</th> <th>Ocjena (BiH)</th> <th>ECTS(ocjena)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>< 55</td> <td>5</td> <td>F, FX</td> </tr> <tr> <td>55-64</td> <td>6</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>65-74</td> <td>7</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>75-84</td> <td>8</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>85-94</td> <td>9</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>95-100</td> <td>10</td> <td>A</td> </tr> </tbody> </table>	Bodovni kriterij i ocjenjivanje			Osvojeni broj bodova	Ocjena (BiH)	ECTS(ocjena)	< 55	5	F, FX	55-64	6	E	65-74	7	D	75-84	8	C	85-94	9	B	95-100	10	A
Bodovni kriterij i ocjenjivanje																									
Osvojeni broj bodova	Ocjena (BiH)	ECTS(ocjena)																							
< 55	5	F, FX																							
55-64	6	E																							
65-74	7	D																							
75-84	8	C																							
85-94	9	B																							
95-100	10	A																							
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Muhić-Šarac Tidža, Uvod u hemiju životne sredine, PMF, Sarajevo 2011. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Tuhtar D. Zagadženje zraka i vode. Sarajevo: Svjetlost; 1984. Đuković J. Zaštita životne okoline: zaštita vazduha. Tuzla: Univerzitet u Tuzli, 1983. Andrews JE, Brimblecombe P, Jickells TD, Liss PS, Reid B. A Introduction to Environmental Chemistry. Blackwell Publishing; 2004. Stanley ME. Environmental Chemistry. CRC Press Taylor and Francis Group; 2010. 																								

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaze ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

